

เทศน์ในงานทำบุญข้าวเปลือก ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๐๕

ฝากบุญกุศลไว้เป็นมุลนิธิ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส (๓ จบ)

บุญญานิ ปรโลกสมิ ปติฏฐา โหนติ ปาณินนฺติ

วันนี้ บรรดาท่านคณะศรัทธาทั้งหลาย ต่างก็ได้พร้อมใจศรัทธาบริจาคสมบัติอันมีค่าของตน ซึ่งเกิดจากน้ำพักน้ำแรง ได้มาฝากไว้ในพระพุทธานุศาสน์ เพื่อให้เป็นมุลนิธิ หมายถึงขุมแห่งทรัพย์ภายใน ได้แก่บุญกุศลที่ได้หยั่งลงไว้ในพระพุทธานุศาสน์ ต่างก็ได้มีศรัทธา ทั้งบ้านใกล้บ้านไกลได้ยื่นไปถึงไหนว่าชาวกุศล คือ ทาน ต่างก็ได้มาบริจาคด้วยน้ำใสใจศรัทธา เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่ตน ทั้งในโลกนี้ด้วย โลกหน้าด้วย นับว่าเราทั้งหลาย ไม่ได้เสียกำลัง ซึ่งได้ก่อร่างสร้างกิจการงานที่เป็นไปด้วยความดีความชอบ เมื่อได้มาแล้ว มากน้อย มีความยินดีที่จะให้ทานในพระพุทธานุศาสน์ อำนาจแห่งทานการกุศลที่บรรดาท่านทั้งหลายได้บริจาค ที่ล่วงแล้วมา ก็ที่ได้บริจาคในวันนี้ก็ดี เป็นขุมทรัพย์อันสำคัญ ไม่มีโจรมารอันใดจะสามารถยื้อแย่งของเราไปได้ แม้เราตายไปแล้วจะจำได้หรือไม่ได้ก็ตาม บุญกุศลที่เราทำแล้วก็คือของเรานั่นเอง

ท่านกล่าวไว้ว่า อสารถมณญฺญสฺ อโจรฺโหน นิธิ.ตั้งนี้บุญกุศลที่เราสร้างไว้ไม่เป็นสาธุการแก่ใครๆ ทั้งนั้น ที่จะมาหยิบยกเอาสมบัติของเราที่สร้างไว้ ไม่เหมือนศาลาในถนนสี่แพร่งซึ่งใครๆ มาจากที่ไหนก็เข้าพักพาอาศัยหรือหลบนอนได้ แม้โจรมารก็ไม่สามารถที่จะฉกฉลักหรือขโมยปล้นเอาของเราไปได้แม้แต่น้อย เมื่อเราได้บริจาคลงไว้แล้ว เป็นอันว่าเป็นของเรา ไม่ต้องหาใครๆ มารักษาเหมือนอย่างสมบัติภายนอก ได้ทำลงมากลงน้อย ทำลงไปไว้ในวันใด เดือนใด ปีใด ย่อมจะเป็นสมบัติติดตามตัวของเราไปอยู่เช่นนั้น นี่ท่านเรียกว่ามิตรที่พึ่งเป็นพึ่งตายของเราแท้

สภาวะทั้งหลายในโลกนี้เป็นของไม่เที่ยง เมื่อเรามาสูในโลกนี้แล้ว โลกนี้พึ่งทราบว่าเป็นโลกไม่เที่ยง ตัวของเราก็กายเป็นคนไม่เที่ยงไปเช่นเดียวกัน สภาวะต่างๆ ไปทั้งนอกร่างกายของเราและในกายของเรา มีความเปลี่ยนแปลงหรือแปรปรวนไปอยู่เสมอทั้งวันทั้งคืน ยืนเดินนั่งนอน ไม่มีชิ้นใดที่จะอยู่ค้ำฟ้าได้ มีความแปรสภาพประจำตนอยู่เช่นนั้น เมื่อบรรดาท่านสาธุชนทั้งหลาย ได้มาพิจารณาถึงสภาวะธรรมซึ่งเป็นของไม่แน่นอน ที่จะต้องแตกสลายไปในวันใดวันหนึ่ง ทั้งข้างนอก ทั้งข้างในคือตัวของเราเองเช่นนี้แล้ว จึง

ได้รับวิงเด่นชวนขายก่อสร้างบุญกุศล เพื่อให้เป็นผลประโยชน์แก่ตนเสียในชาตินี้หรือ
ในวันนี้

ตามกระทู้ภาษาที่ได้ยกขึ้นไว้ ณ เบื้องต้นนั้นว่า ปุณฺณานิ ปโรโลกสมิ ปติฏฐา
โหนติ ปาณินิ ดังนี้ ซึ่งแปลเนื้อความว่า บุญกุศลคือความชอบ ที่สาธุชนมาประกอบพร้อม
ด้วยกาย วาจา จิต ย่อมนำมาซึ่งความสุขอันอุกฤษฏ์ดังนี้ คำว่าความสุขนั้นบรรดาเรา
ทั้งหลายก็พอจะทราบได้ มีความสบายในทางกายก็เรียกว่าเป็นความสุข มีความสบาย
ในทางใจก็เรียกว่าเป็นความสุข ความสุขอันนี้สัตว์ก็ปรารถนาเช่นเดียวกับเรา แต่เขาไม่รู้
ช่องทางที่จะบำเพ็ญตนให้ไปสู่ความสุข ว่าบำเพ็ญอย่างไรจึงจะเป็นไปเพื่อความสมหวัง
สำหรับมนุษย์เรานี้พอมีช่องทางที่จะทำได้ เพื่อจะบำเพ็ญตนของตนให้ไปสู่ความสุข
นับตั้งแต่มนุษย์สมบัติ คือความเป็นมนุษย์มีความสุข ถึงสวรรค์สมบัติและนิพพานสมบัติ
อันเป็นสมบัติอันยอดเยี่ยม และเป็นความสุขอันยอดเยี่ยมด้วย

ฉะนั้นบรรดาเราท่านคณะศรัทธาทั้งหลาย ที่ต่างท่านต่างมาบริจาคทำบุญให้ทาน
ด้วยน้ำใสใจศรัทธาที่พร้อมเพรียงกันในวันนี้ นับว่าเป็นที่น่าอนุโมทนาเป็นอย่างยิ่ง จะทุกข์
จะจนสักเท่าไรก็ตาม คำว่าการบริจาคทานไม่มีการลดละ มีความมุ่งหน้ามุ่งตาที่จะสั่งสม
คุณงามความดีใส่ตนเสมอ เพราะอำนาจแห่งคุณงามความดีที่เราทำลงไว้นี้ จะเป็นเครื่อง
สนับสนุนบรรดาเราทั้งหลาย ให้พ้นจากกองทุกข์เหล่านี้ไปได้โดยลำดับ จนถึงความสุขอัน
ยอดเยี่ยมที่ได้กล่าวแล้วคือพระนิพพาน อันเป็นที่อยู่แห่งความบริสุทธิ์ที่แท้จริง ความ
บริสุทธิ์ที่ถึงขั้นสุดยอดนั้นพึงทราบว่า ไปจากการสั่งสมคุณงามความดี ดังเราท่าน
พุทธศาสนิกชนทั้งหลายได้บำเพ็ญในวันนี้ ชื่อว่าเราไม่ได้เสียชาติที่ได้เกิดมาเป็นมนุษย์ ได้
บำเพ็ญคุณงามความดีกับบรรดาพุทธบริษัททั้งหลายด้วยกัน

มีน้อยเราก็ทำตามน้อย มีมากทำตามมาก ไม่เห็นแก่ความทุกข์ความยาก ความ
ลำบาก ไม่เห็นแก่สิ่งขัดข้องทั้งหลายมาเป็นอุปสรรค มีความมุ่งอยู่เสมอที่จะบำเพ็ญคุณ
งามความดีให้เป็นไปในจิตสันดานของตน เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว บุญกุศลที่เราจะพึงได้รับ
ย่อมเป็นไปเช่นเดียวกับสาธุชนทั้งหลายโดยไม่ต้องสงสัย เพราะการสร้างคุณงามความดีนี้
นั้น สัตว์เดรัจฉานทั่วๆ ไปเขาไม่มีโอกาสที่จะสร้างได้เหมือนอย่างมนุษย์เรา เรามีโอกาสรู้ดี
ชั่ว สุข ทุกข์ บุญ บาป แล้วสร้างคุณงามความดีใส่ตนได้ จึงชื่อว่าเป็นมนุษย์ที่มีความ
ได้เปรียบกว่าบรรดาสัตว์เดรัจฉานทั้งหลายซึ่งเขาไม่มีโอกาส

ดังนั้นบรรดาท่านพุทธศาสนิกชนทั้งหลายที่ได้มาบริจาคทานในวันนี้ แม้แต่เมล็ด
หนึ่งขึ้นไปในบรรดาข้าวทั้งหลายที่ท่านคณะศรัทธาได้มาบริจาค โปรดได้ทราบว่าได้ฝังไว้

แล้วในพระพุทธศาสนา เช่นเดียวกับเราฝากทรัพย์ไว้ในธนาคารต่างๆ จะเป็นธนาคารใดก็ตาม ธนาคารนั้นๆ ย่อมเป็นผู้ค้ำประกันทรัพย์สมบัติของเรามากน้อยที่ได้ฝากไว้แล้วในธนาคารนั้นๆ แต่ธนาคารในเมื่อมีเหตุสุดวิสัย สมบัติของเราที่ฝากไว้นั้นอาจจะอันตรายกันไปได้ แต่ที่เราฝากไว้ในพระพุทธศาสนานี้ นั้น ย่อมเป็นที่แน่นอนที่สุดว่าจะต้องเป็นของเรา อยู่ตลอดก็ตลอดกาลปี จนกระทั่งถึงได้พ้นจากทุกข์ในวัฏสงสารถึงพระนิพพานเสียเมื่อใด บุญกุศลก็ยังคงส่งเราถึงสถานทีนั้นจนกระทั่งถึงวันนิพพาน

บุญกุศลทั้งหลายซึ่งเป็นเหมือนบันไดหรือหนทางนั้น ก็ส่งเราถึงสุดยอด ตัวเราก็ถึงซึ่งวิมุตติพระนิพพาน เสวยสุขอันเป็นบรมสุขที่ยอดเยี่ยม เพราะอำนาจแห่งคุณงามความดีที่เราได้อุตสาหะสร้างวันละเล็กวันละน้อย จนกลายเป็นมหากุศลอันยิ่งใหญ่ ยกตนให้พ้นจากทุกข์ในวัฏสงสารเสียได้ นี่อำนาจของบุญเป็นเช่นนี้ เราจะจำได้หรือไม่ได้ในคุณงามความดีที่เราสร้างในวันหนึ่งๆ นั้น เราไม่ต้องไปวิตกวิจารณ์กับความจดจำในคุณงามความดีที่เราสร้างไว้ จะไม่สูญหายไปไหน จะเป็นคู่เคียงแห่งชีวิตของเรา จิตใจของเราไปตลอดอนันตกาล ไม่ได้พลัดพรากจากเราเหมือนกับสิ่งทั้งหลายที่เคยพลัดพรากจากเรามาแล้ว ซึ่งบรรดาทุก ๆ ท่านก็พอจะทราบได้ ในความพลัดพรากผันแปรแห่งสัตว์และสังขารทั้งหลายซึ่งเป็นของไม่แน่นอน แต่ส่วนบุญส่วนกุศลนี้ไม่เป็นเช่นนั้น ฉายาเอว เปรียบเหมือนกันกับว่าเงาเทียมตัวของเราจะไปสู่อันใดแดนใด บุญกุศลนี้สามารถจะตามสนับสนุนให้เราได้ไปถึงจุดหมายปลายทางอันเป็นความสวัสดิ์เสมอไป

ฉะนั้นบุญกุศลนี้นักปราชญ์ท่านจึงมีความกระหม่อมยิ่งนัก ที่จะพยายามสร้างให้มาก มุนสมบุรณ์ขึ้นในกาย วาจา ใจของท่าน จนถึงความพ้นทุกข์ไปเสียอย่างพระพุทธเจ้าของเราและสาวก โปรดได้ทราบว่าพระพุทธเจ้าที่เป็นสรณะของเราก็คือ พระสงฆ์สาวกที่เป็นสรณะของเราก็คือ ท่านถึงความสูงสุดพิเศษไปเพราะอำนาจแห่งบุญกุศลทั้งนั้น บุญกุศลนี้จึงเป็นแก้วสารพัดนึกหรือเป็นแก้วอันวิเศษสูงสุดในโลกไม่มีอันใดที่จะเทียมเท่า สามารถที่จะปรับปรุงบุคคลผู้มีคุณงามความดี แม้จะอยู่ในภพในชาติก็ให้เป็นผู้มีความสมบุรณ์พูนสุข แม้จะเกิดขึ้นมาเป็นรูป เป็นกาย เป็นหญิงเป็นชาย ก็มีความสง่าราศี มีบุญญาภิหารหรือบุญญาภิสมภาร มีความเฉลียวฉลาด มีอุปนิสัยฝังอยู่ที่จิตใจของบุคคลนั้น หากได้รับความทุกข์บ้างเป็นบางครั้ง เพราะอำนาจแห่งกรรมที่ตนทำไว้เป็นลุ่มๆ ดอนๆ ก็ตาม บุญกุศลอันนั้นยังจะตามสนับสนุนผู้นั้นให้พ้นจากอุปสรรคนั้นๆ ไปได้โดยลำดับ

ขอให้บรรดาท่านทั้งหลายโปรดได้ทราบไว้ อย่าได้มีความประมาทในชีวิตของเรา ชีวิตอันนี้ไม่มีเครื่องหมาย อาจจะอันตรายหรือล้มตายไปในวันใดก็ได้ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับเด็ก

ไม่ได้ขึ้นอยู่กับเป็นหนุ่มเป็นสาว ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความเป็นเฒ่าเป็นแก่ แต่ขึ้นอยู่กับลมหายใจเท่านั้น หากว่าลมหายใจหมดแล้วไซ้ คนนั้นเขาก็เรียกว่าคนตาย จะเป็นเด็กก็คนตาย เป็นหนุ่มเป็นสาวก็เรียกว่าคนตาย เป็นเฒ่าเป็นแก่หมดราคาทั้งนั้น ที่จะสร้างคุณงามความดีต่อไปอีก หรือจะสร้างบาปกรรมอันใดต่อไปอีกไม่ได้แล้ว ชีวิตจิตใจจึงเป็นของมีคุณค่าสำหรับเราทั้งหลายที่มีชีวิตอยู่ ณ บัดนี้ จงพยายามบำเพ็ญคุณงามความดีใส่ตัวของเรา

เช่นท่านทั้งหลายได้มาให้ทานในวันนี้ ได้มาให้ทานในวัด ก็โปรดได้ทราบที่ท่านทั้งหลายได้มาฝากบุญกุศลไว้ให้เป็นมูลนิธิ คือฝากธนาคารแห่งพระพุทธศาสนาเอาไว้ เช่นเดียวกับเราไปฝากธนาคารจังหวัดไหน ๆ ก็ตาม จะใกล้หรือไกล ธนาคารนั้นก็เป็นการแห่งทรัพย์ที่เราฝากไว้แล้วนั่นเอง เรื่องของพระพุทธศาสนาก็ยอมเป็นเช่นนั้น เราฝากไว้ที่ไหน ไม่ได้หลงเจ้าของเหมือนอย่างสัตว์ที่เราเลี้ยงเอาไว้ ติดตามสนับสนุนเราไปเสมอ เป็นเช่นนี้มาตั้งแต่กาลไหน ๆ เมื่อเรามีชีวิตอยู่เช่นนี้เราควรจะทำบุญตนของตน แม้ที่สุดวันหนึ่งเราไม่ให้ทาน การเจริญภาวนาของเราอย่าให้ขาด เวลาจะหลับจะนอนระลึกถึงพุทโธ อัมโม สังโฆ ให้หลับกับพุทโธ อัมโม สังโฆ ในเวลานอนยิ่งเป็นการดี เป็นการสร้างคุณงามความดี ได้บุญตลอด

นอนหลับ ตื่นขึ้นมาระลึกถึงพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ เมื่อไร ก็ชื่อว่าเราสร้างคุณงามความดีไว้ประจำใจของเราเสมอ ๆ คนนั้นเรียกว่าไม่ขาดทุน ผลบุญที่เกิดขึ้นจากทานก็ได้ ผลบุญที่เกิดขึ้นจากการภาวนาก็ได้ หรือเรารักษาศีล ผลบุญที่เกิดขึ้นจากศีลก็ได้ เมื่อปรากฏเป็นผลรายได้ขึ้นมาเหมือนกันกับข้าวในนาของเรา นาแปลงไหนไร่ไหนก็ออกรวงไปทั้งนั้น ถึงเวลาแก่ก็แก่ไปหมด ไร่ไหนที่เราปลูกเราดำไว้แก่ไปหมด เป็นของเราทั้งนั้น ขนเข้ามาในลาน ขนเข้ามาในยุ้งในฉางเป็นของเราเสียทั้งนั้น นี่เวลาปรากฏผลขึ้นมาเราทำไว้ที่ไหนก็เป็นของเรา ไกลก็เป็นนาของเรา ใกล้ก็เป็นนาของเรา ข้าวทั้งหมดอยู่ในนานั้นเป็นของเราทั้งนั้น รวมเข้ามาในยุ้งในฉางของเรา เป็นสมบัติของเราเสียทั้งหมด

บุญกุศลที่เราสร้างไว้วันนั้นวันนี้ สร้างไว้เพราะทานบ้าง สร้างไว้เพราะการรักษาศีลบ้าง สร้างไว้เพราะการภาวนาบ้าง รวมเข้าแล้วก็ยังเป็นกองบุญอันใหญ่ เมื่อกองบุญอันใหญ่ เพราะอำนาจแห่งการสั่งสมขึ้นไม่หยุดยั้ง ก็กลายเป็นคนหลุดพ้นจากกิเลสอาสวะไปได้ เหมือนอย่างพระพุทธเจ้ากับบรรดาพระสาวกทั้งหลาย ท่านให้ชื่อท่านผู้วิเศษเช่นนี้ว่า นิพพาน คือหมดลมหายใจแล้วท่านไม่ต้องกลับมาเกิดให้ได้รับความทุกข์ความลำบาก ให้ได้รับความทรมาน เหมือนอย่างบรรดาสัตว์ทั้งหลายที่เป็นกันอยู่ทั่วโลกทั่วสงสาร ถึงพระ

นิพพานแล้วไม่ต้องมาเวียน เป็นบรมสุข สุขไม่มีอันใดที่จะยิ่งยวดไปกว่าพระ
นิพพาน นี่อำนาจแห่งบุญแห่งกุศลส่งเราท่านทั้งหลายให้ถึงขั้นนั้น

เพราะฉะนั้นจงพากันมีความยินดีในบุญในกุศล ชาตินี้เราก็ขนาดนี้ ที่เราเป็นอยู่
ขนาดนี้เราจะได้อำนาจของเราว่าเรามีวาสนาน้อย บางทีอาจเรามีวาสนามากมาย แต่ก็
เหมือนกันกับที่เราเดินทางจนจะถึงบ้านแล้ว แต่หนทางไปซรุขระเสียบ้าง หนทางไม่
สะดวกจนจะถึงบ้านอย่างนั้นก็มี เช่นเราจนจะพ้นจากทุกข์อยู่แล้ว แต่ก็เพราะกรรมชั่ว
มันก็มี กรรมดีเราก็ทำ เพราะคนเราย่อมมีความหลง ความเผลอเผลอเป็นธรรมดา แม้จนจะ
ถึงเราก็ยังมีความทุกข์ความทรมานอยู่ ไม่เป็นเศรษฐีกุฎุมพี ไม่เป็นคนเฉลียวฉลาดก็ตาม
แต่เมื่อพ้นจากกระษะนี้ไปแล้ว เราอาจจะขึ้นสูงยิ่งกว่าภูเขาไปก็ได้ นี่เป็นของสำคัญอย่างนี้

เพราะฉะนั้นพระพุทธเจ้าท่านจึงไม่ให้ประมาทอำนาจวาสนาของกันและกัน ไม่ให้
นำมาแข่งขันกัน มีฝึงอยู่ที่หัวใจ บางคนจะพ้นจากทุกข์อยู่แล้วในชาตินี้ ยังต้องเป็นคนตก
ระกำลำบากทุกข์ยากเข็ญใจทุกสิ่งทุกประการอย่างนั้นก็มี แต่จะตำหนิว่าคนนั้นมีวาสนาถึง
ขนาดนั้นทำไมจึงเป็นเช่นนั้น ส่วนที่เขาตำหนิยังมีอยู่ภายในใจของเขาซึ่งเขาได้ทำไว้ เขา
ต้องเสวยส่วนนั้นไปก่อน พอพ้นจากกรรมนั้นแล้วเขาก็ขึ้นสูงได้โดยรวดเร็ว เหมือนอย่าง
บุคคลที่พ้นจากปากหลุมปากบ่อแล้ว ก็ไต่หน้าขึ้นสูงได้โดยรวดเร็ว ข้อนี้มีลักษณะเช่นนั้น
เหมือนกัน เพราะฉะนั้นเราจึงไม่ควรไม่ประมาทวาสนาของเราที่เกิดในบ้านนอก บ้านดอน
ใครไม่ได้เกิดในตุ่มในไหให้ทราบกันอย่างนี้ เกิดกับท้องของแม่ด้วยกันทั้งนั้น

การอยู่สถานที่ใด ๆ แล้วแต่กรรมในชาตินั้นจะบันดาลบันดาลให้ ซึ่งเกิดหรือมีมา
จากการที่เรากระทำไว้ มีสูงบ้างต่ำบ้าง แต่หลักสำคัญที่สุดก็คือ ความเชื่อความเลื่อมใสใน
พระศาสนามีกับจิตใจของเราหรือไม่ นี่เป็นของสำคัญ รากนี้เป็นรากสำคัญมาก ฉะนั้น
บรรดาท่านพุทธมามกะ บริษัททั้งหลายทั้งบ้านใกล้บ้านไกล ได้อุตส่าห์พยายามมาบริจา
ทาน ได้ให้ทานซึ่งเรียวแรงกำลัง ให้ทานชีวิตจิตใจของตนฝากไว้ในพระพุทธศาสนา ขอ
อำนาจแห่งคุณงามความดีที่ท่านทั้งหลายได้บริจาคด้วยความกล้าหาญ ด้วยศรัทธาที่
แท้จริงนี้ จงดลบันดาลให้บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย จงสมความมุ่งมาดปรารถนา
ทุก ๆ ท่าน โดยนัยแห่งพระธรรมเทศนาที่ได้แสดงมาวันนี้ ก็เห็นว่าสมควรแก่เวลา จึงขอ
ยุติธรรมเทศนาเพียงเท่านี้ เอวัง ก็มีด้วยประการฉะนี้
